

JÖESTÉT!

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Cluj, Calea Regele
Ferdinand 66. Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

Cluj III. évfolyam
84. szám, 1934.
Aprilis 14. Szombat

Óvatosságot,

százszoros óvatosságot igényel az állampolgárok életébe mélyen beenyúló törvények alkotása. És semmisen érinti közvetlenebbül Románia lakosainak életérdekeit, mint a most készülő nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslat. Alljunk meg csak egy szóra, mit is jelent ez a fogalom: a nemzeti munka védelme? Szerintünk minden alkotó munka ami a határokon belül folyik és amelyből az államnak közvetve és közvetlenül anyagi és erkölcsi haszna van, *nemzeti munka*. Már most, történelmi tények bizonyossága szerint fogalmak egyszerű megjelölése körül nagyon könnyen zavar támadhat, ha a fogalmak megjelölésére használt szavak *nem kristálytisztá világossággal jelölik meg a dolgokat*. Ez a megjelölés pedig, hogy a nemzeti munka védelme — engedjék meg az illetékes tényezők — nem világos. Legalább is annyira nem világos, hogy minden kétséget kizáróan félreérthető ne legyen.

Lehet, hogy az eddigi hirdások körül van valami hiba. Valószínűnek tartjuk, hogy azok a tényezők, akik ezt a törvényjavaslatot tető alá kívánják hozni, egészen más értelmet adnak a nemzeti munka védelme megjelölésnek, mint ahogy azt máris bizonyos elemek magyarázni szeretnék. Hinni akarjuk, hogy a megjelölés — amint azt fentebb le- szögeztük — a határokon belül folyó s román állampolgárok által végzett munkára vonatkozik. Így értelmezve — mert isteni és emberi jog szerint csakis így lehet értelmezni — nagyon bölcs, nagyon igazságos és nagyon helyes ez a készülő törvény. Am, ha — amit még feltételezni is rettenetes — a nemzeti munka védelme alatt kizárólag a százszázalékos fajrománok munkáját és munkavállalási lehetőségét értenék, akkor ez ellen minden rendelkezésünkre álló törvényes eszközzel küzdeni fogunk. Mellettünk a jog és az igazság! Nem is kell nagyon messzire kereskednünk védő eszközökért: Mi az alkotmányra tesszük a kezünket, mely félreérthetetlenül és megmáshatatlannal írja elő mindenkinek: „Romániában nemzetiségre, fajra, vagy vallásra való tekintet nélkül, minden állampolgár egyforma kötelességeket visel és egyforma jogokkal rendelkezik”. Nincs olyan törvény, amely az alkotmányt, az állam sarkalatos alaptörvényét megváltoztathatná. Nem is hisszük el, hogy erre tsor kerülhetne. Azok, akik a nem-

zeti munka védelméről szóló törvényt szövegezik és akik a parlament két házában meg fogják szavazni, maguk is férjek és családapák. Nagyon jól tudják ők is, hogy az uccára lökött kenyérkereső nyomora a gyermeket és

a feleséget érinti legelőször. Nem tudjuk elhinni, hogy a törvényhozók úgy akarjanak segíteni fajtestvéreiken, hogy a kisebbségek fiainak szájából vegyék ki a kenyeret. Nem igazi segítség ez, mert a mások megrövidítésével

legfeljebb csak ideig-óráig könnyíthetnének néhány százszázalékos román nyomorúságán.

Munkalehetőségről gondoskodjanak mindenki számára és akkor nem lesz szükség efféle törvényekre!...

„Ma sokkal veszedelmesebb a nemzetközi helyzet, mint 1914-ben“

- mondotta Petrovskij, budapesti szovjetkövet

A kisanant rövid időn belül jogilag is elismeri a szovjetet

(GENF.) Most már egész bizonyosnak látszik, hogy a kisanant államai a legrövidebb időn belül hivatalosan és jogilag is elismerik a Szovjetet. A genfi találkozó, amikor is Titulescu külügyminiszterünk hosszasan tárgyalt a szovjetmegbizzottal, váltotta ki ezt a közeli eredményt.

A leszerelési értekezlet befejezése után a küldöttségek fontos megbeszéléseket folytattak. Így többek között Eden angol főpécsetör a francia delegátussal tárgyalt és azután érdeklődött: milyen álláspontra helyezkedik a francia kormány a leszerelési egyezmény biztosítékai dolgában? Nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a megbeszélésnek, amelyet a kisanant képviselői: Titulescu, Benes és Fotich folytattak Stein Borissal, a szovjetek megbizzottjával. Jólinformált po-

litikai körök felfogása szerint ezek a megbeszélések nagyban elősegítik a békés megegyezés lehetőségét.

AMIT NEM LEHET ÁTHIDALNI

(BUDAPEST.) Petrovskij szovjetkövet, aki tegnapelőtt mutatkozott be Horthy magyar kormányzónak, tegnap délután teát adott a sajtó képviselői tiszteletére. A megjelent hírlapírókat Czerniak Illés, a szovjet kormány hivatalos távirati irodájának bécsi igazgatója tájékoztatta a szovjet külpolitikai szándékairól. Hangsúlyozta, hogy most, miután Magyarország és Szovjet-Oroszország között a diplomáciai kapcsolatokat fölvtették, a szovjet kormánynak az a törekvése, hogy a két ország között minél jobb viszony alakuljon.

Rendkívül érdekes kijelentéseket tett Petrovskij követ. Egy újságíró ugyanis megemlítette, hogy egy könyvatos újság hírt

közölt nemrégiben arról, hogy Amszterdamban tárgyalások folynak a II. és III. internacionále megbizottjai között a két internacionále közeledéséről. Petrovskij kerekén megcáfolta ezt a hírt és hozzáfűzte, hogy teljesen téves a valóságnak megnefelelő híradás.

— A II. és III. internacionále között — mondotta Petrovskij követ — az ellentétek oly nagyok, hogy teljesen áthidalhatatlannak látszanak és sem egyesülésről, sem együttműködésről nem lehet szó.

A SZOVJET ÉS A BEKESZERZŐDÉSEK

Az egyik újságíró megkérdezte Petrovskij követet, hogy mi a véleménye a szovjetnek a Páris körüli békeszerződésekről?

A követ erre a következőket mondotta:

— A szovjet kormány fölfogása szerint a békeszerződések nem kielégítőek. Azokat a szovjet kormány megbizottjai nem is irták alá. Ami a jelenlegi helyzetet illeti, a szovjet kormány megítélése szerint az európai helyzet ma a végtelékig kiélezett, még sokkal kiélezettebb, aminő a világháboru előtt volt. Mindent el kell követni, hogy újabb borzalmas veszedelem ne zuduljon az emberiségre. Már pedig a határok erőszakos megváltoztatására irányuló törekvések ma kétségtelenül világháboru robbantásának ki. Ehhez pedig Szovjet-Oroszország nem hajlandó támogatást nyújtani, mert a béke politikáját óhajtja folytatni.

Petrovskij kijelentése nagy feltűnést keltett.

Veszedelmes leánykereskedőt leplezett le a brailai rendőrség

(BRAILA.) A brailai rendőrség néhány uappal ezelőtt Joana Sandut bejelentette, hogy eltűnt 18 éves Marioara nevű leánya. A rendőrség a bevezetett nyomozás során megállapította, hogy a fiatal leányt egy Adlesi nevű férfi szöktette meg. Adlesi január havában tűnt fel Brailában, ahol azt mondotta, hogy egy színházi ügynökség képviselője. A színházi ügynök több nőt rábeszélt, hogy lépjenek az artista pályára

és garantálja a szerződésüket. Ily módon négy brailai leányt, köztük az eltűnt Sandut Marioarát is magávalcálta és elvitte a leányokat Harsova városába, ahol egy tizedrangú mulatóban helyezte el őket és valamennyiüket a prostitúcióra kényszerítette. A brailai hatóságok táviratilag keresték meg Harsova város rendőrségét és kérték Adlesi letartóztatását, valamint az elcsábított leányok hazatoloncolását.

Hogyan részesül a Hóstát a konverzióban

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Tegnap számunkban részletesen ismertettük a városi konverzióra vonatkozó törvényszakaszokat. Ma ismét a városon élő, de mezőgazdasággal foglalkozók konverziós kedvezményéről számolunk be. Tehát:

ÖRÜLJÖN A HÓSTÁT

Igenis örüljön, mert elérkezett a várva várt konverzió. Csak utána kell nyulni és súlyos terhek szakadnak le a hóstáti gazdák kebeléről. Még emlékeznek az illetékesek arra, hogy a megelőző konverziós törvény alkalmazásával nem rendezték a Hóstátban, illetve a város szélén lakó földmives háztulajdonosok előnyös falusi konverzióját. Mert a régi szerint a hóstáti és városszéli földmivesek mielőtt betérjesszettek konverziós jogosultságukat, előbb igazolniuk kellett, hogy 1931-ben fizettek-e földadót vagy nem. Ezzel szemben az új törvény csupán annyit kíván, hogy az igényjogosultak a fenti évben földadófizetésre kötelezettek lettek volna. A másik könnyítés, ami szintén közelről érinti a Hóstátot és a perifériák földmives lakóit, hogy a háztulajdonosok is részesülnek a falusi konverzióban, amennyiben bizonyítani tudják, hogy jövedelmük 30 százalékát a földből veszik. Ilyenformán az új törvény a réginél sokkal tisztább helyzetet teremtett.

KESNI NEM SZABAD

A konverziós jogosultak, az adós hóstáti földészek, illetve parcellatulajdonosok még idejében jelentsék be. Erre az utolsó határidő a törvény megjelenésétől számított 30 nap, pontosabban május 4. A husz holdon aluli földtulajdonosok a járásbírósnál, azon felül pedig a törvényszéknél kell bejelentésüket a falusi konverziós igényjogosultságukat. Ehhez csatolni kell az állampolgársági bizonyítványt is, amelynek beszerzését — ha még nem lenne meg — egy újabb intézkedés lényegesen megkönnyebbitette. Aki a bejelentést elmulasztja, elesik konverziós jogaitól.

MENNYI AZ ADÓSSÁG-ELENGEDÉS?

A falusi konverziós kedvezmény abban az esetben, ha az adós két éven belül mindent kifizet, 70 százalékos. 60 százalékos

engednek el annak, aki a fenmaradt 40 százalékot öt év leforgása alatt egyenlíti ki. És a többi, kedvezmény alá esők 34 féléves részletben, tehát 17 év alatt kifizetni kötelesek az 50 százalékra csökkentett maradék adósságukat és a hozzá számított 3 százalékos kamatot. A ki nem fizetett adósságok után 1931 december

18-ig csak a kamattörvény által megengedett kamatlábbal lehet számolni, míg ettől az időponttól csak 2 százalékos késedelmi kamatot fizet az adós.

Végeredményben tehát a konverzió széleskörű és előnyös, abban az esetben, ha kiki alaposan, de nagyon alaposan utána jár a jogainak.

Dyolc embert megölt a felrobbant csempészett éther

(ROSENBERG.) (Felső-Szilázia.) A rosenbergi kerületben fekvő Kutzoben községben tegnap éjjel Grutzka Péter földműves lakásán borzalmas robbanás történt, amelynek eddig 8 halálos áldozata van.

Grutzka már régen gyanus volt a hatóságok előtt, hogy veszedelmes csempész. A háza közvetlenül a lengyel-német határ közelében fekszik és a csempészek előszeretettel keresték fel. A lakásán állandóan nagyobb raktárt tartott kénéterből és denaturált szeszből, amellyel ellátta a lengyel csempészeket. Tegnap éjjel két lengyel csempész 10 liter kénétert és 40 liter szeszt vásárolt. Az étert disznóhólyagokba öntötték, de az egyik csempész ügyetlensége folytán az éter egyrésze az asztalra ömlött. Nyomban

lángrobbant és ettől fölrobbant a már disznóhólyagokba öntött többi éter is. Pillanatok alatt láng baborult minden. A házban lévők közül csak kevesen tudtak a szabadba menekülni. A Grutzka házaspár 5 gyermeke, Grutzka anyja és egy lengyel csempész a robbanás következtében nyomban meghalt. Grutzka és felesége életveszélyesen megsebesültek, úgyhogy a rosenbergi kórházba szállították őket. A hat lengyel csempész szintén rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett, de nagynehezen mégis át tudtak menekülni a határon. Egyikük azonban lengyel területen belehalt sérüléseibe. Három csempészt szintén kórházba szállítottak, kettő közülük azonban csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett.

SPORT

Az U. katasztrófális vereséget mért a fáradt Nemzetire

Universitatea—Nemzeti 6:1 (5:1)

(KOLOZSVAR.) Szépszámu közönség előtt játszotta le a Nemzeti harmadik kolozsvári mérkőzését a komplett U-val. A két csapat ismételt találkozásából az egyetemiek — bár tulzott gólaránnyal, — de megérdemelten kerültek ki győztesként. A Nemzeti győnye szereplése azzal magyarázható, hogy a csapat öt nap alatt immár a negyedik mérkőzést játszotta — bár ez a körülmény nem sokat ront az U győzelmének értékéből.

A két csapat Selicean bíró sipjelére a hétfői összeállításban lép a pályára. Kezdekör az U-azonnal átveszi a támadást s szép akciókkal rohamoz a Nemzeti kapuja ellen. A 34. percben Sepi ideálisan szökteti Surlasiut, aki lerohan. Ivelt lövését Csikós kapus védi ugyan, de a veszélyes labda a háta megett hálót ér: 1:0. A Nemzetieket meglepi a gyors eredmény. Bihámy támadásba dobja a csatársort. Sfera azonban visszaparancsolja a labdát az ellenfél térére. Ettől kezdve az U állandóan frontban van. Orza, majd Surlasiu rohan s közben több korner adódik, amit az U nem tud értékesíteni.

A 9-ik percben Sepi Surlasiut szökteti. A népszerű Sula befelé kanyarodik, a 16-os vonalról megvágja a bőrt s a labda a vetődő Csikós mellett védhetetlenül a kapuba száll: 2:0! A 15-ik percben Odri hatalmas bombát ereszt meg az U kapujára. Sepi kiöklözi. A visszapattanó labdát Bihámy gyilkos erővel lövi kapura. Sepsi azonban csodákat művel. A 25-ik percben a budapestiek védelme hedszet vét a 16-oson belül. A megítelt 11-esből Sfera lövi az U harmadik gólját. Az ellentámadás az U pompás bekkjein akad meg. A 37-ik percben Odry nagy helyzetből kapufát lö. Egy perc múlva kavarodás az U kapuja előtt. Sepsi kiöklöz, majd elesik. A visszapattanó labdát Odry és Tuli közös erővel a kapuba nyomják. (3:1). Alig kezdenek újra, Gain szökteti Sepit, ez hirtelen fordulásból megtorpedozza a labdát, amely a meglepett Csikós hálójába jut. 4:1. A 42-ik percben Sepi 16-osról küldött szabadrugását Csikós meg sem kíséri védeni: 5:1.

A szünetben a Nemzeti játékosai fejmosást kapnak Balogh Miksa intézőtől a lanyha játé-

ért, akik fáradtságukra hivatkoznak.

A második féldő 5-ik percében Orza lefut, beadása Surlasiuhoz kerül. Ez visszajátszik Orzához aki belövi a labdát a hálóba: 6:1. Az újabb gól után ellaposodik a játék. Leginkább az egyetemiek vannak frontban s a féldő végéig néhány kapulövésnél és kornernél egyéb nem adódik. Az U finise eredménytelen.

Az Universitateából messze ki-magaslott Gain okos és intelligens játéka. Jó volt azonban Surlasiu, Sepi, Sepsi, Orza és Sfera is.

A Nemzetiből csak Odry és Tuli játéka érdemel említést. Csikós kapus három gólból „benne” volt. A csapaton a fáradtság jelei mutatkoztak.

Selicean mindkét fél megelégedésére korrektül biráskodott.

VASARNAP: Haggibbor—CFR bajnoki a városi sporttelepen.

A DIÓSGYÖRI VTK tegnap Temesváron mérkőzött a Kinizsi legénységével. A diósgyőriek igen jó játék után 4:1 (2:1) arányban győztek a jóképességű Kinizsi felett.

MEISL HUGÓ még mindig nem állította össze a magyarok ellen szereplő osztrák válogatotat. A valószínű összeállítás a következő: Platzer, Cisar, Sesta, Wagner, Smistik, Nausch, Fischer Bizan, Sindelar, Schall, Viertel.

VALTOZÁS LESZ az osztrákok ellen kiálló magyar csapatban, amennyiben a jobbszélre beállított Rátkay igen gyenge formát árult el s ezért a csapat így áll fel: Háda, Törös, Biró, Laky, Mór, Szalay, Markos, Vincze, Sárosy, Toldi, Kemény. A válogatott csapat tegnap edző mérkőzést játszott az MTK—Hungária egyes csapatával. A Sárosy nélkül kiálló válogatott 1:0 (1:0) arányban kikapott a kombináltaktól.

AZ ÖKÖLVIVÓ EURÓPABAJNOKSÁGOK második napjának eredményei. Légsúly: Palmer angol pontozással győz Urbinati olasz ellen. Mothole (lengyel) pontozással győz Freimuth (eszt) ellen. Bantamsúlyban: Case (angol) óriási fölényvel veri Kábi (eszt) versenyzőt. Pehelsúly: Ulrich (cseh) nehezen győz Treadaway (angol) ellen. Könnyűsúly: Harangi (magyar) elkeseredett küzdelem után győz Kemp (angol) fölött. Weltersuly: McCleave (angol) szép stílusban legyőzi Stöckl csehszlovákokat. Kisnehézsúly: Püsch (német) technikai knock-outhal győz Lungu (román) ellen. Nehézsúly: Pihet (lengyel) győz Gyroffy (magyar) ellen.

Hivatalos rész

A BIRÓBIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYEI:

Az április 15-iki, vasárnapi mérkőzésekre a következő bírók küldetnek ki: Délután 3 órakor: Románia ifj.—Avram Iancu ifj. Bíró: Orosz Gábor, háttérbírók: Jaica és Micu Incentiu.

Délután 5 órakor: Haggibbor I.—CFR I., bajnoki. Bíró: Constantinescu Dumitru, háttérbírók: Vancea Gaius és Raab Miklós.

Cluj, 1934. április 12.

Huniade sk., elnök.

Dr. Russu sk., titkár.

Ha kellemesen akar utazni, válassza az

Auto Modern

olcsó, gyors és kényelmes autóbusszait

Menettérti jegy ára Lei:

Cluj—Tárgu-Mureş	250
Cluj—Reghinul-Sásesc	250
Cluj—Mociu	120
Reghinul-Sásesc—Tárgu-Mureş	70
Szimpla jegy ára Lei:	
Cluj—Tárgu-Mureş	130
Cluj—Reghin	150
Cluj—Mociu	65
Cluj—Sarmaş	80
Tárgu-Mureş—Reghin	40

Igazoló-könyvecskével rendelkező köz-fisztviselők részére a Cluj—Tárgu Mureş menettérti jegy ára 200 L

Igazgatóság.

Az „erélyes“ házigazda pofonokkal és rugással intézte el hátrálékos házbérügyét

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Szőke hajú, ábraudos szemű lányai úlok szemközi egyik előkelő cukrázdában. Arcán karcolások nyomai látszanak.

— Szóval Önt, Mandula Lajos és családja tetteleg bántalmazta? — kérdem a Klári névre hallgató fiatal leánytól.

— Igen, de mit csináltak velem! Ha lesz szives meghallgatni, elmesélem részletesen az egész esetet. Megnyugtatom, hogy csak mondja el őszintén a történeteket.

— Ezelőtt hat hónappal hugommal együtt Kolozsvárra jöttünk és Mandula Lajos Filipescu-ucca 13. sz. alatt lakó háztulajdonostól kivettünk bérbe egy butorozott szobát. Eleinte nem volt baj a házigazdával, de az utóbbi időben kezdett nagyon gorombán viselkedni. Hogy durvaságait elkerüljük, e hónap elsején felmondtuk a szobát 15-ére. Mivel egy megfelelő szobát találtunk is, tegnap este hugom, amíg én hivatalban voltam, elvitte apróságainkat az ujonnan kibérelt szobánkba. Én csak 10 óra után érkeztem haza, egyik jogász ismerősöm kíséretében, aki segíteni akart a költözködésnél. A hugom közben elment s mi pedig ott maradtunk, hogy átadjuk a lakást a házigazdának. A cseléddel beüzentem, hogy jöjjen és vegye át a lakást. At is jött a felesége, leánya és fiai kíséretében.

— Nézze, Mandula ur, — mondtam neki — mi most elmegegyünk. Vizsgálja meg jól a lakást, hogy rendbe találja-e, ami pedig azt a 145 lejes hátrálékot illeti, csak elsején tudom megfizetni.

— Mit! Csak elsején. Azt nem kisasszony! Amíg ki nem fizeti a hátrálékot, addig nem megy ki innen. — ordította rám, „nagy műveltséggel“ Mandula Lajos, a felesége pedig nyomdafestéket nem tűrő kifejezések kíséretében nekem esett és le akarta ráncigálni rólam a kabátom. A jogász ismerősöm közbelépett és kikérte a nevemben ezt a brutális eljárást. A házigazda és családja erre kimentek a szobából.

— Mivel láttuk, hogy szépszerével nem lehet elintézni a dolgot, elhatároztuk, hogy nem megyünk el csak később. Egyszer azonban halljuk, hogy valaki kivülről le akarja lakatolni az ajtót. Természetesen nem hagytuk anviba a dolgot, hanem kimentünk a folyosóra. Ott szembetaláltuk magunkat a házigazdánk egész családjával és rokonságával. Lehetek vagy tizenketten. A diák megint megkérdezte, hogy tulajdonképpen mit akarnak?

— Magának semmi köze hozzá, — ordították rá kórusban — menjen ki innen, amíg jó dolga van, vagy ha olyan nagyon védelmezi, „önagyságát“, akkor legyen cavallér és fizesse ki maga a hátrálékos bért

— A diák persze nem tűrte ezt

a kirohanást, hanem felháborodva kikérte magának. Csak ez kellett még. Ránk rohant az egész család. Engem meg fogtak a hajamnál fogva és úgy akartak beráncigálni a szobába. Közben az arcomról lekarmolták a bőrt, a ruhámon levő tü pedig belement a nyakamba. A diákra is rárontottak. Leteperték a földre és csunyán elverték. Belerugtak, megpofozták, a kabátját összetépték. Mindez leirhatatlanul izléstelen szavak kíséretében történt. A folyosó teljesen sötét volt, úgy, hogy nem is láttuk ki ütött. Csak zuhantak ránk az ütések Segítségért kiáltottam, de betömtek a számat, megragadták az

egyik karomat és úgy akartak bevonszolni a szobába. A karom a ráncigálás következtében kifimcamodott. Közben megérkezett egy rendőr s annak oltalma alatt elmenekültünk.

— Ma reggel orvosi láteléletet vettem fel és az esetet jelentettem a rendőrségen.

— És mindez 145 lejért történt. Ezért vertek meg és neveztek el mindennek, — fejezi be sirva elbeszélését a házigazda szőkehajú áldozata.

Mindenesetre furcsa eljárás Mandula ur részéről lakóival szemben. Valószínű, hogy a rendőrség véglegesen elintézi a különös ügyet. (m. t.)

A hóstáti gazdák küldöttségileg terjesztik elő panaszukat a polgármester előtt

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A hóstáti gazdák az elmúlt évben több ízben kérték a várostól, hogy a határszéli utakat javíttassa ki és a határban lévő kutakat tegye használhatóvá. A határszéli utakat ugyanis már évtizedek óta nem javították s a közlekedés még járművekkel is rendkívül nehéz a rossz utakon. A határban lévő kutak viszont az idők folyamán beomlottak, úgy, hogy legnagyobb részük használhatatlan állapotban van. A gazdák többszöri kérésére a város akkori vezetősége csak ígérekkel elígítette ki a gazdákat. Most úgy értesülünk, hogy a határszéli utak és kutak ügyét Balázs István vezetésével egy gazdalegáció dr. Dragan polgármester elé viszi s kérni fogja, hogy a tavaszi közmunkálatoknál ne hagyja figyelmen kívül az elhanyagolt külterületi utakat és kutakat sem.

A másik ügy, amiért a gazdaküldöttség a polgármester elé járul, a városnak egyik legutóbb kiadott rendeletével van kapcsolatban. A város vezetősége ugyanis olyértelmű rendeletet adott ki hetekkel ezelőtt, amely szerint a háztartásbeli alkalmazottaknak eltiltja a város egyes utcóiban a vasárnapi korzózást.

A rendelet kimondottan a háztartásbeli alkalmazottakra vonatkozik s a végrehajtó közegek a hóstáti legényeket és leányokat is a mellékucskába terelik, nyilván azért, mert abban hiedelemben vannak, hogy azok is háztartásbeli alkalmazottak. A hóstátiak derék, dolgozó polgárai a városnak adót is fizetnek, miért van tehát méltatlan elbánásban részesülők?

Erre a kérdésre várnak feletet a rög derék katonái a polgármestertől.

Románia külföldi hitelezői nagyobb engedményekre is hajlandók az adósság törlesztésénél

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A „Jó-estét!“ állandóan napirenden tartja a külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalások menetét. Annak idején nyomatékosan rámutattunk arra, hogy ezen tárgyalások eredményeinek milyen rendkívül fontos hivatása lehet a jövőben Románia belső pénzügyi helyzetének az alakulására nézve. Nyilvánvalóan látszik ugyanis az, hogy abban a pillanatban, amikor sikerül a román állampénztárnak, illetve a Banca Nationalának megszabadulni bizonyos mérvű devizafizetési kötelezettségektől, akkor ez az összeg fel szabadul a belső költségvetés egyensúlyozására és általában a hitelélet felőlénkítésére.

A tárgyalások első fázisában amelyek most Párisban voltak, a pénzügyi szakértők némileg szí-

goru álláspontot foglaltak el, azonban mint most értesülünk, a további tárgyalások folyamán ezen merev magatartásukból lényegesen engedtek.

A két csoportra oszlott adósságok ügyében a román megbízottak minimálisan 50 százalékos kedvezést óhajtottak elérni a kamattörlesztések terén s ma ott tart Románia, hogy a pénzügyi szakértők már hajlandók egy 25 százalékos, részben pedig 38 százalékos csökkentésre belemenni.

Illetékes helyen kétségtelemnek tartják, hogy amennyiben sikerül ezt a tárgyalási hangot fenntartani, úgy Románia minden akadály nélkül oldja majd meg külföldi pénzügyi problémáit.

Újabb hírek szerint Amerika is elküldi a maga megbízottait erre a konferenciára s ennek az az

oka, hogy az Egyesült Államok megbízottai is kormányuktól olyan utasítást kaptak, hogy amennyiben csak egy mód kínálkozik rá, úgy feltétlenül egyezzenek meg Romániával.

STATARIUM EGY SPANYOL TARTOMÁNYBAN

(MADRID.) A spanyol kormány Saragoza tartományban kihirdette az ostromállapotot. A statárium kihirdetésére az adott alkalmat, hogy a szindikálisták sztrájkja egyre növekedőben van s a helyzet folytán élesedik.

LETARTÓZTATTAK EGY OSZT RAK NAPILAP SZERKESZTŐIT

(BÉCS.) Az Östreicher-Beobaechter című nemzeti szocialista lap szerkesztőségében tegnap a rendőrhatalóságok házkutatást tartottak.

Rengeteg iratot lefoglaltak, a szerkesztőség tagjait pedig letartóztatták. A lap így ma reggel már nem jelenhetett meg.

SULYOS ÍTÉLETEK EGY OSZT RAK HAZAARULÁSI PERBEN

(BÉCS.) A Leobeni törvényszék tegnap tárgyalta az első hazaárulási pert, amelynek során egy német alattvaló köztársasági frontharcost 4 évi sulyos börtönre ítélte, míg egy másik szociáldemokratát 2 évi börtönnel sulytott.

MÁR A RÉGI EGYIPTOMBAN IS VOLTAK GANGSZTEREK

A gangstergarazdálkodás nem az Északamerikai Államok találmánya. Már a régi Egyiptomban is voltak gangsterek. Amint a szicíliai Diodoros följegyzéseiben olvashatni, már abban az időben is nagy hatalmat jelentettek a bandafőnökök s a társaságok közös haszonra dolgoztak és a zsiványbecsületet komolyan vették. Már az ókori Egyiptomban is voltak, akik fölfedezték azt a tételt, hogy könnyebb földi javakat becsstelenséggel gyűjteni, mint munkával. Egy merész ötlet, meg némi kockázat és akár az ókorban, akár a modern Amerikában a rablóvállalkozás részesei nagyobb összegekhez jutnak, mint amennyit egész életükben kerestek volna fáradságos munkával. A gansteruralom a magántulajdon révén alapuló társadalmak fa gyöngvé, velejárája. Körülfontja a kizsákmányolás haszonélvezőit mint a folyondár a fatörzset.

Társadalmi élet

(—) Miről beszél ma Kolozsvár? Kolozsvár egész társadalmá megmozdult, hogy méltó ünneplésben részesítse a műkedvelő élet két legrégebbi tagját, Kocsis Iluskát és Salamon Györgyöt, kik f. hó 15-én, vasárnap este 8 órai kezdettel, a római kath. gimnázium dísztermében tartják bucsujukat a műkedvelő színpadtól. Színtre kerül a Cíliander három felvonásos bohózat. A többi szerepekben az „Orpheus“ legkiválóbb tagjai lépnek fel: Buszlay Manci, Kovács Idus, Soós Annus, Csoltko Pálné, Buszlay Ibolya, Goldstein Ernő, Papp József, Vranmay Miklós, Holdmann Miksa, Weinhardt Sándor, ifj. Kovács Gyula, Balogh György, Papp Ferenc, Jónás Viktor. Belépti díj 10 és 15 lej.

Fajborok 12, 16, 20, 3 fogásos 20 Lei kenyérral és savanyusággal. — Vacsora 12 Lei KEREKES BÁCSINÁL Str. Elisabeta sarkán

EMBER, AKI ÉLETEKET RABOLT

REGÉNY
IRTA
CLAUDE
FARRÉRE

(61)

— Bocsásson meg, hogy ezzel az udvariatlan, de találó szóval illetem önt. Igen, hogy csak egy esetet említsek, emlékszem még arra a szegény ördögre Nápolyban, aki körülbelül nyolcvan évvel ezelőtt rendkívül kellemetlen módon a házuknál halt meg.

— Nápolyban laktunk ez idő tájt. Akármilyen rosszul szervezett rendőrsége volt is a királynak, mégis ezer aggodalmat álltam ki, hogy a spion uraknak az az ötletük támad, hogy kutassák, miért is halt meg az elhunyt a saját lakásától oly távol. És elhatároztam, hogy megszabadulok minden eféle tolakodó kíváncsiságtól. Egy máltai gálya horgonyzott épen indulásra készen a kikötőben. Már jóval előbb a hajón voltunk, mintsem a városban való az emberünk eltünése miatt a legkevésbé is nyugtalankodott volna. És a gálya kibontotta vitorláit, anélkül, hogy bárki is valami feltűnést talált volna abban, hogy a fedélzeten három derék nemes hagyja el a várost, akik után köztudomás szerint, egyetlen hitelező sem sir. Maltából Cadixba utaztunk, innen pedig Sevillába s bizony a két Sicilia egyetlen lakójának sem juthatott eszébe, hogy itt keressen bennünket. Hej bizony az utolsó század alatt alaposan összezsugorodott a föld kerekége. S a táviró nagyon megnehezítette az életünket. Egy pillanatig sem kételkedem benne, hogy alig hasad a hajnal, már egész sereg hivatalos távirat száguld keresztül-kasul a drótokon s a legkülönbözőbb emberek, akiknek alapjában nincs is semmi közük hozzá, fogják firtatni az ön balesetét és küldetésének érthetetlen balsikerét. Egyébként, mert a kényelmetlen francia törvények is rákényszerítettek, midőn erre a földre megérkeztünk, azért is, hogy ennek a viskónak jogszerű tulajdonosai lehessünk, be kellett magunkat jelentenünk a hatóságoknál. Ezek az emberek tehát tudják, hogy vagyunk, vagy legalább is azt hiszik, hogy tudják. Nagyon valószínű, hogy ha ön most nyomtalanul eltűnik a föld színéről, rajokban jönnek a rendőrök s tüvé teszik önert talán még a szekrényeimet is. Igen, ez így van, amiért önnek mondom. Hittemre veszedelmes hálóba keveredtünk itt bele s nem tudom, hogy bontakozhatunk ki belőle. Ön nem távozhatik innét sem élve, sem halva s viszont épen oly kevéssé tarthatjuk itt fogva vagy tehetjük el láb alól.

Ismét szünetet tartott. Félrehatotta fejét és nevetni kezdett egyre azzal az élesen csengő kacagással.

— Ugy felelsz nekem, uram, — szökt azután — mintha ön meg volna lepődve.

(Folytatjuk.)

Hirdessen
a „JOESTETI“-ben

Vendéglő lesz a sétatéri korcsolyapavillonban

Megmarad a bővíítés, de súlyos pénzekbe kerül, hogy megvédjék a korcsolyapavillont az összeomlástól

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A város vezetősége tavaly nagylelkien elajándékozta a sétatéri kiosk épületét a néprajzi múzeumnak s az a veszély fenyegett, hogy a sétatér, amely elsősorban a kioszknak köszönhető látogatottságát, a kiosk eladásával néptelenné válik. A város előbbi vezetősége úgy okoskodott, hogy a korcsolyapavillont alakítja át étterem céljaira. Amikor a jelenlegi tanács vette át a város igazgatását, kitudódott, hogy a korcsolyapavillon nem alkalmas vendéglő céljaira, mert a tóval körülárlott épületet katasztrófa fenyegeti: a víz felszivárgása folytán összeomlás előtt áll. Akkor két megoldást hoztak javaslatba: az első úgy szökt,

hogy az épület körül létesített árkokat be kell tömni, mert nem szép, nem is praktikus, a másik vélemény azt mondta, hogy betonfallal kell körülbenni az épületet, hogy megmenthető legyen az összeomlástól. Mindkét megoldás rengeteg pénzt igényelt. Végül is az utóbbi mellett foglalt állást a tanács s az erre vonatkozó munkálatok már a jövő héten meg is kezdődnek. Azután az épület renoválása is megtörténik, úgy, hogy nyárára mégis csak lesz valami szórakozóhelye a sétatérnek...

A régi korcsolyapavillon épülete természetesen nem fogja feleltetni a kiosk épületét, bár a közmondás azt mondja: ha lö nincs, jó a számár is...

Békülékeny lantot pengetnek az arabok a palesztinai zsidókkal szemben

(JERUZSALEM.) Most ért véget a cionista párt központi intéző bizottságának rendkívüli közgyűlése. A hozott határozati javaslat felszólítja az angol kormányt, hogy a kisiparosokra kiírt 250 fontos fejkvótát szállítsák le, az illegális bevándorlók helyzetét tisztázzák és akik turistautlépéllel tartózkodnak az országban, azok számára adják meg a palesztinai állampolgárságot.

Tekintettel arra, hogy horribilis munkáshiány van és a napról napra jobban fejlődő nagyipar szenved a munkások hiánya folytán kéri: a bevándorlás korlá-

tozását mérsékeljék. Érdekes a határozati javaslatnak az a része is, amely a tulzó nacionalista revizionisták pártját megszüntette. Bombaként hatott az egész Közel keleten az a híradás, hogy Nischá Bey Machas Jeruzsálem főpolgármestere, az arabság politikai vezetője a kongresszus ülésére alkalmával tisztelgő látogatást tett a Jewish Agency palotájában. Először történi, hogy az egymással ellenséges viszonyban élő két testvérnép valamelyik képviselője a másiknak tisztelg.

Azt hiszik, hogy a közeljövőben megtörténik a zsidó-arab kibékülés.

Másfél méter hosszú zöld kigyó a londoni belváros aszfaltján

(LONDON.) Nagy rémületet okozott a legforgalmasabb déli órákban a Covent Garden közepében egy másfél méter hosszú zöld kigyó. A kigyó egyszerre csak megjelent az aszfalton, ideoda csuszott, majd összegöngyöledött és megpihent az ucca kelős közepén. A járókelők szeretszét szaladtak s a közlekedés is megakadt, mert az autók sofőrjei nem mertek elhaladni a veszedelmesnek látszó kigyó mellett. Először a tűzoltókat hívták segítségül, ezek azonban nem voltak hajlandók kivonulni, mondván, hogy a dolog nem rájuk tartozik.

A közlekedésügyi hivatal és a csatornafelügyelés hasonló választ adott s végül is a rendőrség vállalta a kigyó ártalmatlanná

tételét. Három rendőrtiszt támadta meg gummibotokkal a kigyót és addig verte, amíg nem moccant többé. Ezután vastag gumitömlőbe gyömösölték és bevitték a rendőrkapitányságra. A kigyó a meleg szobában ismét magához tért és mozgolódni kezdett a gumitömlőben, mire a rendőrtisztek az állatkertbe telefonáltak, ahonnan azután állatszállító kocsist küldtek ki és bevitték a kigyót a kigyóketrecbe. Az állatkert igazgatóságának véleménye szerint a kigyó minden valószínűség szerint a közeli gyümölcs-piacról került az uccába. A kigyó valószínűleg még a trópusokon csuszott be egy nyitott banánládába és így került Londonba.

SZÍNHÁZ és MOZI

AZ EMBERI SZENVEDÉLY, a bűn és az erotika megdöbbentő mélységeit tárja fel Albert Basermann idegtépően izgalmas filmje, a „Megbecstelenítve”, mely ma indul a Carmen moziban. A Carmen a legolcsóbb mozi, műsorát érdemes figyelemmel kísérni!

A KOLOZSVÁR-NAGYVÁRADAI TÁRSULAT NEGYEDIK JÁTÉK-CIKLUSÁNAK MŰSORA:

Csütörtökön, április 19-én este fél 9 óra kor: Nagy ünnepi megnyitó előadás. Strauss Richard jubilárus hangversenye. Gróf Teleky Adám báró Bornemissza Elemérné és Ecaterina Fotino felléptével. Rendes helyárrakkal.)

Pénteken este fél 9-kor: Nagy premiert Helyet az ifjuságnak. Fodor László és Lakatos László világsikerű vigjáték ujdonsága. A budapesti Belvárosi színházban több mint 150 előadást megért nagysikerű ujdonság. Ragyogó szereposztásban. Rendes helyárrakkal.

Szombaton délután 4-kor 10 és 17 lejes helyárrakkal: Csipetke. Operett.

Szombaton este 9-kor: Helyet az ifjuságnak. Vigjáték-ujdonság másodsor. Rendes helyárrakkal!

Vasárnap d. e. 11 órákor: Matiné: 10 és 17 lejes helyárrakkal: Nyitott ablak. Női Károly énekes, táncos zenés katonai bohózat.

Vasárnap d. u. 6-kor: Helyet az ifjuságnak. Vigjáték ujdonság. Rendes helyárrak.

Vasárnap este 9-kor: Szabad a csók. Nagy operett. Erdélyi Máhály nagy sikerű operettje. A budapesti Városi színház állandó nagysikerű műsordarabja. Rendes helyárrak.

Hétfőn este fél 9-kor: Helyet az ifjuságnak. Vigjáték. Rendes helyárrak.

Kedden este fél 9-kor: Helyet az ifjuságnak. Vigjáték. Rendes helyárrak.

Szerda este fél 9-kor: Az ember tragédiája. Az ünnepi díszelőadás változatlan megismétlése. 50 tagú zenekarral, kórusmal, 50 tagú statisztériával, teljesen új megrendezésben, új díszletekkel, rendes helyárrakkal.

MÓDOSÍTOTTAK A JÖVEDELMI ADÓKULCSOT AMERIKÁBAN

(WASHINGTON.) Az amerikai szenátus megszavazta a jövedelmi adóról szóló törvényjavaslat módosítását, amely a jövedelmi adót átlag 1 százalékkal emeli. A jövedelmi adó az Egyesült Államokban a módosított javaslat szerint 5 százalékra rug 4-6 ezer dollárig terjedő jövedelem után, 7 százalékra a 8 ezer dollárig terjedő, 8 százalékra a 10 ezer dollárig, 9 százalékra a 12 ezer dollárig terjedő jövedelem után.

Az ezeknél magasabb jövedelem után magasabb százalék jár, amely legfeljebb 59 százalékot tesz ki az 1 millió dollárt meghaladó jövedelem után.

Ha olcsó és jó könyvet, vagy papíráru akar beszerezni, úgy keresse fel

Keszey Albert,

könyv- és papírkereskedés,
Cluj, Piața Unirii 7. szám.

„CZINK”-hez vigye mert itt tisztítják ki olcsón és jól.

kopott
zsiros
fényfoltos
ruháját

Olcsóbbodást jelent a piacon a megélhetési indexszám, csak éppen azt nem mutatják, miből lehet megszerezni a pénzt az olcsó vásárláshoz

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Azok a statisztikusok, akik a gazdasági élet pulzusán tartják ceruzájukat, igen érdekes véleménnyel vannak a megélhetés jelenlegi nívójáról.

Ezek szerint az elmúlt hónap megélhetési koefficiense a békeárak majd nem harmincszorosáról huzongkilencszorosára szállottak le, holott az olyan elsőrendű szükségleti cikkek, mint a cukornak ára majd nem negyven százalékkal drágult.

Még kirívóbb az ellentét, ha csak az élelmiszerek alakulását vizsgáljuk, mert dacára annak, hogy a cukorárak emelkedése ennek a csoportnak indexét emelte, az élelmiszerek koefficiense a február havi 31.07-ről leszállt márciusban 30.28-ra.

Ez az olcsóbbodás annál érthetőbb, mert különböző körülmények folytán, úgy a piaci, mint a kereskedelmi árak — legalább is itt Kolozsváron — a múlt hónapban inkább emelkedő, mint süllyedő irányzatot mutattak.

Az indextáblázat az olcsóbbodást, a lisztnek és a lisztből készült termékeknek: kenyérnek, zsemlye és kiflinek áreséséből vezeti le, amely azonban csak Bucurestiben volt olyan nagymértvű, hogy kiegyenlítette a cukor árának a békebeli ár 23.30-szorosáról, annak 25.40-szeresére történt emelkedését, de egyúttal le is nyomta az indexszámot a februári szám alá.

Ismételjük azonban azt, hogy ez az érdekes árhullámzás csak a fővárosi piacra vonatkozik, Kolozsváron mi ebből nem éreztünk mást, mint csak a cukor vadírma drágulását.

Érdekes tényként feljegyezni azt, hogy a fővárosi piaci és kereskedelmi árak jelentékeny eltolódást tüntetnek fel a vidék és különösen az erdélyi árakkal szemben.

Ennek a jelenségnek oka szorosán összefügg a kontingentálási rendszer mai állapotával. A bucaresti kereskedők ugyanis könnyebben és — ami lényegesebb — olcsóbban tudnak behozatali engedélyhez jutni, ennél fogva olcsóbban dobhatják árúikat piacra.

A ruházati cikkek és egyéb szükségleti tárgyak — lakbér, tüzfű, petróleum, benzin, bőrárak, papír, stb. — ára változatlan maradt február hónaptól márciusra, az élelmiszerek árában feljegyzett árcsökkenés mégis leszállítja a megélhetési indexet,

azt jelezve ezzel, hogy a békeárakat több, mint 29-szeresen kellett túlfizetnünk.

Ez a drágulás a statisztika tudós férfiai szerint a békebeli árakkal szemben látszólagos, mert nem veszi figyelembe a valutáris helyzetet.

Tulajdonképpen olcsóbb — szerintük — minden szükségleti cikk ára, mint békében volt.

Ezt így magyarázzák:

Száz lej ára Zürichben 32—33 svájci frank, ha tehát ma a piacon valamely cikkért vagy áruért a békebeli egy lejjel szemben ma 29 lej 71 banit adunk, akkor kevesebbet fizetünk érte, mint háboru előtt, amikor a lejnek 32—33 mai értéke volt.

A megélhetés tehát a valóságban olcsóbb, mint a háboru előtt volt.

Az a differencia azonban, mely a fővárosi árak és a vidéki városok árai között jelentkezik, igen

érdekesen mutatkozik az alábbi kimutatásban.

Míg a fővárosban az élelmiszerek árainak indexe 30.28, addig ugyanez Moldovában 40.57, a ruházati cikkeké 52.98 (Bucurestiben 29.65), a vegyes cikkeké pedig 43.23 (Bucurestiben 29.25). Végeredményben a regát vidéki városai 45.59-szeresét ifezetik a békebeli áraknak, ami feltűnően nagy különbség a bucarestii 29.71 szeres (tehát a békebeli áraknál alacsonyabb) árnindexel szemben.

Akárhogy is áll a dolog, egy igen érdekes megállapítást kell leszögeznünk, mint tény. *Hiába minden tudós indexszám, hiába minden, ami azt mutatja, hogy milyen olcsón tudunk megélni.* Egyet nem tud megmutatni a romániai statisztikai koponyák agy trószkje: *miből lehet megfizetni ezt az olcsóságot; illetve, hol lehet megkeresni azt a pénzt, amely lyel Kanaánunk piacán vásárolni lehessen.*

Németország bejelentette hitelezőinek, hogy nem tud fizetni

(BÁZEL.) Német távirati iroda jelentése szerint Németország hitelezőinek kisbizottsága, amelyben az Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Hollandia, Svédország és Svájc vannak képviselve, hét-főn-délután a Nemzetközi Fizetések Bankja székhelyén folytatta tárgyalásait. A tegnapi ülésen föl olvasták Schachtnak, a Birodalmi Bank elnökének levelét, amelyben Németország jelenlegi helyzetét ismerteti. A levélben szó

van a német fizetési átutalások átmeneti megszakításáról is, mely elkerülhetetlenné vált a Németország devizakészletét apasztó nagy nyersanyag beszerzések következtében.

A tárgyalásokra Németország képviselői még nem kaptak meghívást. Azonban a Német Birodalmi Bank képviselőit is meg akarják hívni, hogy nyilatkozzanak néhány olyan gondolatról, amelyet Németország vetett föl.

Agyonlőtte szüleit, rokonait egy garázda naplopó, akit figyelmeztetni „mertek” a lustaságára

(POZSONY.) Borzalmas családi dráma játszódott le a Trencsén megyei Barosházán. Celka Ferenc 30 éves gazdálkodó szüleivel támadt szóváltása közben agyonlőtte szüleit és rokonait, számszerint ötöt. Celka már huzamosabb idő óta nem akart semmit dolgozni. Szülei nem jó szemmel néz

ték a legényember semmittevését és ezért éles szemrehányásokkal illették. Ez úgy felizgatta Celkát, hogy fegyvert rántott és sorra agyonlőtte egész családját. Szemben szállt a csendőrökkel is, csak akkor tudták árta.matlanná tenni, amikor már összes töltényei elfogytak.

Hogyan állapítja meg a betegsegélyző egy munkás betegségének folytonosságát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Casa Centrala központi igazgatósága, a kolozsvári Casa Cercuala kivánságára a munkásbiztosítás vitás kérdéseinek eldöntése ügyében ülést tartott, amelyen a következő igen fontos határozatokat hozta:

1. Valahányszor egy biztosított, aki munkaképtelen beteg volt, ismét munkába lép és rövid határidőn belül — legfeljebb 30 nap — ugyanazon betegségbe esik vissza, úgy, hogy gyógyulása csak látszólagos volt, betegsége

folytatólagos betegségének tekintetik és ez esetben a főnök nem kötelezhető arra, hogy a betegség hét első napjára a fizetést újra kiadja.

2. Az esetben azonban, ha a biztosított ugyanazon időközben más betegségbe esik — egyébként ritkán előforduló esetek — a főnök köteles arra, hogy a betegség hét első napjára a fizetést kiadja, mert mindkét betegség különálló, annak ellenére, hogy a 30 napi határidő nem telt le.

A bizottság megállapította,

hogy a betegség nem tekinthető folytatólagos betegségnek, ha a biztosított több mint 30 napon át munkában állott.

Az érdekeltek felvilágosítása és a téves értelmezések elkerülése végett jó tudni, hogy az orvosnak nem kell a munkaképtelenség első napjáról bizonyítványt kiállítani, csak akkor, ha megállapította, hogy a biztosított 7 napon át tényleg beteg és munkaképtelen volt. A legnagyobb háttározottsággal el kell kerülni minden olyan intézkedést, amely törvénytelenül terhet róna akár a munkaadóra, akár a társadalombiztosító pénztárra.

Eszerint a pénztár főorvosa köteles arra ügyelni, hogy a törvényt igazságosan alkalmazzák, hogy elkerüljék az országban mutatkozó elégedetlenséget.

A városépítő Bernády György 70 éves

Marosvásárhelynek váltósággal ünnepszámába menő eseménye, hogy dr. Bernády György, érdemes élete 70-ik életfordulójához érkezett. Vannak eltékozott, élettelen életek, de a Bernády György élete nem ezek közül való. Nála nem hazugság volt a munkakészség és munkaszeretet, hanem mindenki előtt bizonyított, látható és megfogható valóság. A régi, népdalbeli „Vásárhelyi uoca” feneketlen sarába vetette meg dr. Bernády György a mai szép Vásárhely ma már szétnemduklható, le nem hazudható alapjait. Borsos Tamás óta nem akadt ember, aki annyira e város arculatára ütötte volna a maga nagy egyéniségének bélyegét, mint Bernády György. Kétségtelen, hogy Marosvásárhely pozitív korszakát Bernády György dr. öntudatos, erőszeki irányítása alatt élte. Neve feltétlenül korszakot jelent város életében. Bernády nem találta meg gyönyörűségét. Benne mindig volt erő tette változtatni városfejlesztő gondolatait s az általa létesített számtalan intézményben biztosította is halhatatlanságát.

De Bernády György dr. mint politikus is nagy volt. Valósággal elébe ment az eseményeknek, szembenézett s megküzdött velük. Nagyon jól tudta és látta, hogy reánk tikkasztó kisebbségi nyár következik, amely izzóbb lesz, mint a többi volt. Egy nép életébe, a mi árva erdélyi népi életünkbe vágó küzdelmek tüze versenyre fog kelmi a lángoló kánikulai nappal. És e tűz elől árnyékos passzivitásba húzódní, a tétlen hűsölést keresni senkinek sem szabad. Oda kell állanunk mindannyian amellé a magyar mellé, aki számunkra a jogot igényli, az igazságot keresi és népi becsületünket védi.

Tisztelet adassék dr. Bernády Györgynek, aki a közéleti munkás magyar férfi ideális típusa. A halál ne gondoljon az ilyen emberre, mert a történelem ugyanis visszapereli őt az enyészettől!

A székely főváros pártoskodó népe ezuttal magától, tisztességtudóan, szinte áhítatos csendben ünnepli meg azt a 70 esztendő, amelyet dr. Bernády György szeretett városának ajándékozott.

Tamáty György

— HALALOZÁS. Kedden délután temették el Kolozsváron hatalmas részvét mellett Feintuch Jenőné köztisztelőben álló, 59 éves, magyarláposi uriaszonyt, aki vérmérgezés következtében tragikus módon hunyt el az egyik kolozsvári szanatóriumban. Az elhunyt uriaszonyban Feintuch Mihály, az Almon-cég tisztviselője édesanyját vesztette el.

URSUS buffet

P. Unirei 19. Telefon 611. A román. kath. püspökség fajborainak egyedüli árusítója. Elsőrangú buffet Prima konyha. Világos és barna sörök Ehrlich Ernő

NYOMÁBAN VANNAK POPOVICI KÉPVISELŐ GYILKOSAINAK

(BUCURESTI.) A fővárosi rendőrség a Popovici Eusebie és a Sebastian-uccai kiderítetlen gyilkosságok ügyében hírek szerint újabb adatok birtokába jutott. Az új adatok az eddigi nyomozást mást irányba terelik. A rendőrség biztosra veszi, hogy az újabb nyomok kapcsán sikerül majd a tetteseket rövid időn belül kézrekeríteni.

MEGDONTOTTÉK A MAGASÁGI REPÜLÉS VILÁGREKORDJÁT

(RÓMA.) Donati, az egyik híres olasz repülő egy biblával megdöntötte a repülés eddigi világrekordját. A repülő a Caproni nevű biblával 14500 méter magasságot ért el. A felszállás és a leszállás 1 óra és 15 percet vett igénybe. A repülő műszereiről megállapítható volt, hogy az elért magasságban a hőmérséklet 0 alatt 56 fok volt. A repülést a repülőklub tagjai ellenőrizték.

KAUCIÓ ELLENÉBEN SZABAD LABRA HELYEZTÉK ROOSEVELT ÉLETVESZÉLYES FENYEGETŐJÉT

(NEWYORK.) Az amerikai rendőrség egyik titkos rendőrenek jelentésére letartóztatták Savage közismert biztosítási tisztviselőt, aki egy politikai vita folytán életveszélyesen megfenyegette Roosevelttel amerikai elnököt. A tisztviselő, aki a legjobb anyagi körülmények között áll, kihallgatásakor tagadta a neki tulajdonított fenyegető kijelentést. A hatóságok az ügyben most folytatják a vizsgálatot és egyelőre 1000 dollár kaució ellenében szabadlábra helyezték a tisztviselőt.

CSAK ÉVENKÉNT EGYSZER HELYEZIK ÁT A HADSEREG TISZTJEIT

(BUCURESTI.) A katonatisztek áthelyezése eddig évenként kétszer, október 26-án és április 23-án történt. A fővárosi lapok értesülése szerint ezentul a hadseregben évenként csak egyszer történnék áthelyezések, amelyek időpontjául április 23-at állapították meg.

TEKE-SPORT

Eredmények: Solyóm—Familia, 11 játékos, 121:112. Jóbarát—Favorit, 12 játékos 159:138. — Vasárnap reggel 9 óráig Kolozsvár egyéni bajnokságáért folyó versenyek utolsó napja kezdődik és tart éjjel 11 óráig, hogy minden versenyző résztvehessen rajta. — Vasárnap 9 órakor délelőtt Iris gyakorló órája Nagy I. pályán. Vasárnap este 8 órakor Tempo—Familia, Szabó-pálya. — Kiemelkedő Juventus csapat junior osztályának felállítása, amely amugy is agilis csapat sportszellemét igazolja. Vasárnap este a Prezenszki-féle alakulat Jakab Simon-pályán szerveződik és legközelebb a szövetségbe jelentkeznek. Minden remény megvan egy új wittinó csapatra benne.

APRÓHIRDETÉSEK

Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési költsége 5 lej. Apróhirdetéseket az napi megjelenésre déli fél 12 óráig lehet feladni a kiadóhivatalban.

LEVELEZÉS

Millió üzlet, 45 év, Rendszerítő, Naplemente előtt, Tanitónó, Özv. tisztviselő, Havi jövedelem, Egyedülálló özvegy, Sors, Özvegy román tisztviselő, Halvány rózsá, Biztos jövő, Készpénz 1619 jelígekre levelek vannak a kiadóban.

ELNIVÁGYÓ, fiatal nő barátságát keresem. Huszonöt éves, jó megjelenésű, egyetemet végzett fiú vagyok. Leveleket „Diszkréción” jelígeire a kiadóba. (1854)

6 lap KABINET kép 80 lejtől Foto Ágoston REGELE FERDINAND 40. (1239)

ARANYERT LEGTÖBBET FIZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

HÖLGYEK FIGYELMÉBE! TARTÓS ONDOLALÁST modern 1933. évi típusú géppel készítenek. MATLAK hölgyfodrászat, PIATA URIRII 12., vas- és vizondolálás, manicur. redukált árakkal. (313)

ADÁS-VETEL

EGY háló és konyhaberendezés olcsón eladó. Értekezni C. Traian 49. Aronnál. (1878)

ELADÓ gitár. Cim a kiadóban. (1861)

KÜLÖNBÖZŐ méretű perzsa szőnyegek és patefon eladó. Str. Negruzzii 1. (Süketnéma intézet mellett.) (1815)

ELADÓK jókarban levő ajtók és ablakok. Értekezni lehet délután 2—3 között Str. Cosbuc 15. (1856)

HÁLÓSZOBA és konyhaberendezés, valamint különböző háztartási cikkek jutányos áron eladók. Megtekinthetők Str. Goga 1., ajtó 4. (1859)

ELADÓ 2 pult, 1 verandaajtó. Érdeklődni Str. Nouă 45. (1865)

MODERN ebédlő, háló, esetleg teljes lakberendezéssel eladó. Átadnám gyönyörű kétszobás komfortos lakásomat is. Cim a kiadóban. (1846)

ELADÓ a Str. Grigorscu 106. szám alatti, szép helyen fekvő, 1314 m²-es területű gyümölcsös-kert. Kis ház van rajta. Esetleges megegyezés szerint területrészt is adok el. Ajánlatok „Titkár” jelígeire a kiadóba. (1845)

SZÉP diófahálók olcsón eladók. Márk asztalos, Str. Fântânele 30. (1814)

ELADÓ új ház, 2 szoba, konyha 50.000 lejért. Str. Turcului 27.

SZÉP helyen fekvő parcellák a Feleacului vámnál eladók. Értekezni lehet Str. Fericirei 17. sz., 2-ik ajtó. (1345)

VESZÉK URAKTÓL használt ruhákat legmagasabb árban. Glück, Piata Unirii 18. (977)

KÜLFÖLDRE UTAZÁS miatt olcsón eladó ötlakásos szép nagy ház. Adósság rajta konverzió alá esik. Cim a kiadóban. (937)

Készpénzt kap azonnal! Használt férfi öltönyök, külön nadrágok, felöltők és trenchcoattakért. A legolcsóbb árban vehet nálam nagyon szép öltönyöket, felöltőket, trenchcoattakait és mindenféle férfi ruházati cikkeit használt, de a legjobb állapotban „ARCO” Str. N. Iorga 11.

ELADÓ BOLTBERENDEZÉS, puldok, asztalok, nagy FŐZŐKEMENCE. Str. Fericirei 17. szám.

KIADÓ LAKÁS

ÜZLETHELYISEG SÜRGŐSEN KIADÓ. Str. N. Iorga 5. (1664)

2 SZOBA, konyhás, modern komfortos villa-lakás kiadó. Str. Grigorescu 11. (1860)

SZÉP szoba, konyha kiadó. Str. Cavalerilor 7. (1863)

SZERENYIGÉNYŰ nő, vagy férfi tiszta, olcsó lakást kaphat Cim a kiadóban. (1871)

BORPINCÉNEK, műhelynek, raktárnak száraz, világos szuterinhelyiség a P. Mihai Viteazul mellett azonnal kiadó. Cim a kiadóban. (813)

EGY szoba, konyha mellékhelyiségekkel irodának, rendelőnek alkalmasok, május 1-ére kiadók Str. Regina Maria 45. (1867)

TAKARÍTÁS ellenében lakást adok, ugyanott butorozott szoba olcsón kiadó. Motilor 69. (1875)

LAKÁST KERES

TISZTVISELŐ házaspár keres egy üres szép szobát a belvárosban, fürdőszoba használattal. Cim: Piata Unirii 21. Ujságárus (1864)

ALLÁST KERES

ÖNALLÓAN tudó fehérenművarrónó szalonba, vagy házhoz, jutányosan elmenne. Cim: Friedmanné, Aron-ut 39. (1868)

JOGHALLGATÓ bármilyen alkalmazást keres. „Másodéves” jelígeire a kiadóba. (1853)

ALLÁST KAPHAT

KERESEK faesztergályost. Cim a kiadóban. (1866)

KERESEK 14 éves ügyes kufatófiút. Str. Fericirei 12. (1858)

HAZILEÁNY komoly viselkedésű, ki a háziteendők végzését válogatás nélkül szívesen vállalja, felvétetik. Cim a kiadóban. (1872)

17—18 ÉV körüli, szerény nyü mindenestül keres gyermeket len házaspár. Havi fizetés 250 lej. Jelentkezni szombaton délután 5—7 között Str. Radu 1. Bihar. (1879)

GOBELIN festészetben teljesen jártas egyének felvétetnek Géza Komjátszeghy, Regele Ferdinand 133. (1828)

MINDENES szakácsnőt keresek jó bizonyítvánnyal. Str. Iuliu Maniu 1., II. ajtó 1. (1853)

KÜLÖNFÉLÉK

IRÓGÉPTECHNIKUST keresek. Cim a kiadóban. (1849)

ÖNT IS ÉRDEKELI, hogy nagy szerüen étkezhet Str. Mico 58 sz. alatt. Már 500 lejtől 3 fogásos ebéd és 2 fogásos vacsora. Diákok találkozóhelye. (1825)

JÓ pianót bérbe veszek. Leveleket „Havi 300” jelígeire a kiadóba kérek. (1804)

KERTEK rendezését, tervezését vállalom. KÜLÖNLEGES RÓZSAFAJTÁK, pelárgóniák, kankánák, virágpalánták olcsón kaphatók. Grieger műkertész, Dorobantilor 39. (1802)

Ki akarták siklasztani a dornavátrai személyvonatot ismeretlen merénylők

(DORNAVATRA.) Tegnap az 556-os személyvonat egyik vonatkísérője észrevette, hogy a 104-es számú kilométerkönel egy *vastraverz van a sinekre fektetve*. A vonatot azonnal leállították s az utasok között óriási pánik tört ki. Az a gyanu, hogy a *vasrudat kisiklatási célzattal fektették a sinekre*. A vizsgálat erélyesen folyik.

— A „NAGYMAMA” SZOMBATI ELŐADÁSA BETHLEN GRÓFNÉVAL. Csiky Gergely „Nagymama” című bájos színműve első előadásának olyan hatalmas sikere volt, hogy a darab előadását megisméltik. A kiváló műkedvelő együttes gróf Bethlen Györgynével az élen újra gyönyörködtetni fogja a kolozsbári közönséget. A „Nagymama” újabb előadása szombaton, április 14-én délután fél 5 órakor lesz a katolikus gimnázium dísztermében, hogy az ifjuság is megnézhesse. Jegyek a „Minerva” üzletben és a „Élutan” pénztárnál kaphatók.

A **Grandban**

A Magyar Színházzal szemben reggelig parkettáncverseny. Aki a többiekénél kitartóbb ingyen nyereményt kap!

A híres Csokoládé zenekara Csathó énekes közreműködésével játszik reggelig!

H I R E K

Először szerkesztő és lapfőigazgató: **MAYER ANTAL**

Nyomatott a **MAYER-NYOMDA** körforgó gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele Ferdinand 66, balra. Telefon 61

Lapátár: Április 14. Szombat. Róm káth. Jusztin vt. Prot. Tibu káth. M. Martin papa. Izr. 29. Nissa

JÓESTÉT!

A SZOKAS HATALMA

Nagyságos asszony, nincs itthon a király? Ugyan hol találhatnám?
— Halvány fogalmam sincs róla...
— Mondta, mielőtt elment, hogy később dolga lesz az irodában...

ORVOSSÁG

Apa: Hogy milyen ostoba vagy te, Palkó! Nem érted a leckédet, hiába nagyarázom. Ugyan, eredj a Flohr-parkába és végy öt lejtért egy kis észl!
Palkó: Mondjam, hogy a te részedre kell, apuka?...

ELEGTÉTEL

A szemtelen Kiss tegnap betörőnek, csirkefogónak, hazugnak nevezett engem. Párba jra kiom ki.
— Helyes, öccsém. Az igazságért bátran ki kell állanod!...

FELELET

Anya: Lacika, felettél ma az iskolában?
Lacika: Igen, anyuka, a tanító ur azt kérdezte: ki nem érti a számtani feladatot és rögtön azt feleltem, hogy én nem...

GYERMEKSZAJ

Nagybácsi (pocakos): Adika, gyere, ülj a térdemre.
Adika: Nem lehet, nagybácsi, mert a hasam már rajta ül.

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint északi, északnyugati széljárás, változó felhőzet, helyenként eső, esetleg zivatar várható. A hőmérséklet lassan csökken.

— Inspekciós gyógyszertárak. Ezen a héten a következő gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna (Piata Unirii), Gygea (Piata Mihai Viteazul), Victoria (Cal. Regele Ferdinand), Sotropa Emil (Piata Stefan cel Mare).

— Guncser Sándor a „Jóestét” munkatársa. A „Jóestét”-nek nagy áldozatok árán sikerült megnyerni rajzoló munkatársnak Guncser Nándor kiváló festőművészt, sziporkázó ötletű, európai hírű karrikaturistát. Guncser rajzaiban, ragyogó szellemességű ötleteiben már vasárnapi számunktól kezdve fog gyönyörködni a „Jóestét” hatalmas olvasótábor.

— Hazai iparra bízzák a hadfelszerelési cikkek gyártását. Angelescu hadfelszerelési miniszter kidolgozta minisztériumának munkaprogramját. Ennek keretében a hadfelszerelés nagyrészt a hazai iparra kívánja bízni és e célból több új iparágat is létesít.

— Karnagy a falovon. Leopold Stokowsky, a filadelfiai szimfonikus zenekar karnagya a zenészek legnagyobb meglepetésére az egyik próbát falovon ülve vezényelte. Kijelentette, hogy ezzel az ujtással el akarja kerülni a órákhoz tartó állással járó fáradalmakat.

LEGUJABB

A jövő héten már bíróság elé kerülnek a letartóztatott tisztek

(BUCURESTI.) A letartóztatott 11 katonatiszt ügyében Dostiananu ezredes főügyész vezeti a vizsgálatot. Valószínűleg még a

jövő héten tárgyalásra kerül az ügy, amely annyiféle kombinációkra adott alkalmat.

— A szovjet szívesen látja az elüldözött osztrák szocialistákat. Deutsch Gyulának, a prágai szovjetkövetésen való közbenjárására az orosz kormány az osztrák szociáldemokrata védőszövetség mintegy 350—400 volt tagjának akik Csehszlovákia területén, főleg a brünni táborban tartózkodnak, beutazási engedélyt adott Oroszországba. Most már csak a technikai előkészületek vannak hátra.

— VESEOPERÁCIÓNAK VETI ALÁ MAGAT VAJDA SÁNDOR. Vajda Sándor volt miniszterelnök régóta vesebajban szenved. Most ugyátszik meg akarja operáltatni magát. Tegnap fent járt a sebészeti klinikán, ahol beteg testrészéről röntgen-felvételeket készített, majd dr. Pap Alexandru szolgálatos orvos kaulozolásával végigjárta az ujonnan megrenovált sebészeti klinika kórtermét, valamint az orvosi vizsgálótermet. A volt miniszterelnök meglepedésének adott kifejezést és bucsuzóul kijelentette, hogy reményén felül mindent nagyon rendben talált.

Ma pénteken a **Royal-Mozgóban Hadnagy voltam a huszároknál**

Stolz Robert zenéjű operettsláger. — Grefl Theimer. Mady Christians, Gustav Diesl, Georg Alexander.

— Anglia legnagyobb és leggyorsabb mozdonya. Anglia legnagyobb és leggyorsabb mozdonya, a Princess Royal, a liverpool—londoni 310 kilométeres uton elérte az óránként 136 kilométeres gyorsaságot, amivel új sebességi rekordot teremtett az angol vasutak történetében. A mozdony a rekordteljesítmény alatt 380 tonna sulyu személykocsikat vont.

— Meghívó. A Kolozsvári Hiteleszövetkezet az 1934. április 4-ére hirdetett közgyűlést — mert határozatképtelen volt — nem tartotta meg. A második közgyűlést 1934. április 15-én, vasárnap délelőtti 11 órakor saját helyiségében fogja megtartani, melyre a tagok szíves megjelenését kéri Az Igazgatóság.

— Meghalt Einem német vezérezredes. A világháborúból ismert Einem Károly német vezérezredes a napokban meghalt Mühlheinban 82 éves korában, ahol a háboru befejezése óta teljesen visszavonultan élt. Einem vezérezredes 1914-ben a III. német hadsereg vezére volt, amely 1915-ben az emlékezetesen sulyos védelmi harcokat folytatta Champagneban a franciák ellen. 1918-ban pedig a német támadásokat vezette Reimstől keletre, ahol a nyugati front legveszedelmesebb és legnagyobb stratégiai művelete volt a német hadseregnél a forradalom kitörése előtt.

— Értesítés. A „Családi Olvasókörrrel” fuzionált a „Genius” folyóirat-kölcsönző, tovább szállítja m. t. olvasóközönségének a folyóiratokat. Kérjük további becses pártfogásukat. „Genius” folyóirat-kölcsönző. Calea Regele Ferdinand 77.

— Szavanként egy fontot kap cikkeiért Lloyd George. Lloyd George kedden, április 10-én tölti be parlamenti pályája negyvenedik esztendejét. Egész idő alatt mindig Caernarvon walesi kerületet képviselte. A jubileum alkalmból valószínűleg meg fog jelenni az alsóházban. Egyébként jelenleg megfeszített szorgalommal churti kastélyában emlékiratain dolgozik. Reggel hat órakor kezd munkáját, amit csekély szünetekkel este kilencig folytat. Jubileuma előestéjén meglátogatta Lloyd Georgeot Churtben Richard Childs, aki Roosevelt elnök megbízásából tanulmányozza az európai gazdasági helyzetet és ez alkalommal megjegyezte a sajtó, hogy a világ két legjobban fizetett újságírója találkozott. Lloyd G.-nak ugyanis kétheti cikkeiért a Hearst-sajtó szavanként 1 fontot fizet, Childs pedig 3300 dollárt kapott egy cikkeért a Sturday Evening Posttól.

— Lefejezte barátját. Abrány község koresmájában verekedés támadt Haviár László és Járó József gazdaleányek között, akik egyébként jó barátok voltak. Haviár nyitott késsel támadt Járóra és olyan erővel vágta el annak torkát, hogy a penge valóságban leszelte a szerencsétlen legény fejét. A gyilkost letartóztatták.

— Kigyók rohama egy Firenze melletti tanyai ház ellen. Firenze mellett az egyik tanyára Corsi Ermengildo gazdálkodó többbheti távollét után hazatért házába. Legnagyobb rémületére házat kigyóktól ellepve találta. Corsi segítségül hívta a környéken lakó gazdákat és segítségükkel több órai munka után sikerült agyonvernie a kigyókat. A csata után nem kevesebb, mint 600 kigyóhullát számoltak össze. Valószínű, hogy az állatok az utóbbi idő hatalmas esőzései elől menekültek az elhagyottan álló házba.

— Ordító páncélszekrény. Egy Wittingham nevű amerikai, angol lapok tudósítása szerint olyan készüléket talált fel, amely alkamas arra, hogy a páncélszekrényekbe való betörést megakadályozza. Ha avatatlan kezek nyulnak hozzá, a páncélszekrény fűlsiketítően ordít, ami addig tart, míg szakavatott ember meg nem állítja. A szekrény lármája több kilométerre is elhallatszik.

TUZ PUSZTÍTOTT EGYIK SOROCAMEGYEI FALUBAN (BALTI.) A sorocamegyei Zgurita községben ma délelőtti nagy tűz pusztított, amelynek során négy ház és egy üzlethelyiség teljesen leégett. A kár kétmillió lej.

HLINKA ANDRÁS VARSÓBA UTAZIK

(VARSÓ.) Hlinka páter rövidesen Lengyelországba megy a lengyel kormány tagjainak meglátogatására. A prágai lapok a cseh kormány elleni lépésnek tekintik Hlinka páter varsói útját s követelik, hogy a kormány tegeye lehetetlenné Hlinka páternek Lengyelországba meneteét.

NEKIFUTOTT A HAJÓ A PARTMENTI PALOTÁNAK

(VELENCE.) Az egyik öbölben különös szerencsétlenség történt. A Barbarito nevű gőzös az egyik öbölben meg akart fordulni, azonban az orrával nekiütközött a partmenti palota homlokzatának, amely összeomlott. A kár igen nagy.

— A KEGYELET nagyon szép dolog. Minden tiszteletünket meg érdemli. És így nagyon szép dolog Pu-yi ujdonsült mandzsu császártól, amiért annyira ragaszkodik ősei sírjának meglátogatásához, hogy amikor megtudta, miszerint hazatérését letartóztatják mihelyt átlépi a kínai határt, elhatározta, hogy japán kíséretet visz magával őrizetül, de az ősi sírt mégis meglátogatja. Hát ez a kegyelet igazán gyönyörű. Csak egy kicsit furcsának hat, hogy a volt kínai császár japán katonasággal védekezik a kínai hatóságokkal szemben. A halottak kegyelele miatt. Hogy őseit annyira tiszteli, hogy a letartóztatás veszélyének is kiteszi magát miattuk, de saját népét annyira nem becsüli, hogy egy kis császársággért hajlandó feláldozni milliónyi ősei birodalmának egyik leg gazdagabb részét; általában mindenre hajlandó volt, csak a sírokra virágot nem tenni, erre nem hajlandó. A kegyelet valóban nagyon tiszteletreméltó dolog, de a halottakat tisztelni és a hazát elárulni, a halottakat tisztelni és az élőket megcsonkítani és elpusztítani, ehhez már magasabb mandzsu állam császáranak, vagy az Imperiálista Japán rabszolgájának kell lenni...

RÁDIÓ

SZOMBAT, április 14.

Bucuresti, 15: Zene lemezeken. 18: Zenekar. 20:20: Lemezek. 21: Rádiózenekar. 23: Vendéglői zene.

Budapest, 11: 1. Eltűnt világrészek. (Lemuria, Atlantis). 2. Ujdonságok a bélyeggyűjtésben. (Felolvasás). 13:05: Seregély Irma hárfázik. Hidy Gyula Mária hegédül. 14:30: Varga Imre magyar nótákat énekel, cigányzenekari kísérettel. 17: Meseóra. 18: Történetek. 1. Sárkánylövés. 2. Öt korona. Irta és felolvassa Rozványi József. 18:30: A m kir. Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. 19:50: Rádió amatőrposta. 20:20: Mocsányi László és Lakos Tibor zenehumoristák előadásai. 21: Tarka-est. Rendező Köpeczy-Boócz Lajos. 23:10: Cigányzene. 24: Pataky Vilmos jazz-zenekarának műsra.

Csak Titulescu hazajövetele után kerül sor a kormány átszervezésére

(BUCURESTI.) (A Rador jelentése.) A kormány most már előreláthatólag lemond a községi választások politikamentes lebonyolításáról, mert terveit az ellenzéki pártok nem fogadták kelendő szimpátiával. Érdekes, hogy a liberális párt berkeiben is sokan ellene voltak Tatarescu tervének.

INFORMÁLTÁK A KÜLFOLDI SAJTÓT

Inculet belügyminiszter ma délután 1 órakor fogadta a külföldi sajtó bukaresti tudósítóit. A miniszter részletesen tájékoztatta az újságírókat a belpolitika eseményeiről. Adatokkal bizonyította be, hogy mindazok a hírek, melyek a közelmúlt eseményeiről forgalomba kerültek, tendenciózusan elferdítettek. Kérte a sajtó embereit, hogy minden esetben forduljanak az illetékes szervek-

hez, akik az igazságnak megfelelően fogják őket informálni.

ÁTSZERVEZIK A KORMÁNYT

A kormány jelentősebb tagjai tegnap kétszer is értekezletre ültek össze Tatarescu miniszterelnök lakásán. A miniszterek megtárgyalták az utóbbi eseményeket s egyben foglalkoztak az esetleges kilengések ellen teendő intézkedésekkel is.

Jólinformált forrás szerint a miniszterelnök kihallgatására kérésztült Szinajába az uralkodó elé, hogy kikérje véleményét a kormány átszervezésére és bizonyos tárcacserékre vonatkozólag. A kihallgatás azonban elhalasztódott arra az időpontra, amikor az uralkodó a fővárosba visszatér. Hírek szerint Károly király vasárnap, vagy hétfőn érkezik Bu-

karestbe. Beavatottak szerint Tatarescu valószínűleg megvárja Titulescu külügyminiszter és Dinu Bratianu hazatérését és csak a velük való előzetes megbeszélések után megy kihallgatásra a király elé.

ANKÉT A MÓCOK ÉRDEKÉBEN

(KOLOZSVAR.) Ma délelőtt 10 órakor Lepadatu miniszter elnökletével Kolozs-, Torda- és Fehérmegye prefektusai megbeszélésre gyűltek össze. A megbeszélésnek tárgya a rettenetes sorsban levő mócok felségítése volt. A miniszter a prefektusok jelentései meghallgatása után megígérte, hogy a kormány elé terjeszti a mócvidék nehéz gazdasági helyzetét és minden lehető megtesz arra nézve, hogy a kormány módokat találjon a móc-vidék felségítésére.

— ne nézzen úgy rám, mint egy rossz szülőre!... Azért jöttem hogy feljelentést tegyek a fia ellen. Igen, fel akarom jelenteni. Azt hiszem, megérdemli. Nem elég az, hogy ruhát, nagykabát és fehérneműt lopott a házamból még meg is vert. Összefofoztam ököllemel ütött és megverte az apját. A lopott ruhaneműt eladta. Aztán elment mulatni. De megint az árát. Annak a ruhának, ami kétten, két öreg nyomoru ember olyan kinosan kuporga tunk össze.

A panaszos hangja elcsuklott. Az asszony elrohant. Maga elé is szegyelte, hogy a fia ellen feljelentést tett. Másnap a brutális fiatalembert letartóztatták és bevisítették a kerületre. Alig telt egy óra, már az édesanyja szintén a rendőrségen volt. Öreg szeméből könnyek potyogtak és kétségbeesetten tördelte a kezét. Kinyörgött:

— Hagyjanak békét a fiamnak, nem bánom, akármi lesz a feljelentést visszavonom.

A felvett jegyzőkönyvet összetépték s a brutális fiu hazament. Alig telt el két nap, újra előlről kezdte kegyetlenkedéseit. Részegen rátámadt az anyjára és apjára, akiket alaposan összenyomott. A feljelentés ugyanabban a hónapban, ugyanugy, újra megtörtént. Rácz Ferencet letartóztatták és ma a déli órákban már átadták át az ügyészségnek.

ELŐSEGITIK A WEEKENDEZÉST AMERIKÁBAN

(CSIKÁGÓ.) Az Egyesült Államok kormánya törvényjavaslatot nyújtott be a parlamentbe a szombat és a vasárnap törvényes munkaszünetté való kimondása érdekében. Az Egyesült Államok kormánya a weekend kultusz elősegítésére hozta ezt a törvényjavaslatot.

MEGMENTETTÉK A CSELJUSKIN VALAMENNYI HAJÓTORÓTTJÉT

Tegnap számunkban közöltük már, hogy a Cseljuskin 62 hajótöröttjét megmentették. Ujabb moszkvai jelentés szerint az uszó jégtábláról, amelyen a hajótöröttek már 2 hónapja küzdenek életükért, a három mentő orosz repülő hősies munka árán valamennyi hajótöröttet partra szállította. A jégtáblán tegnapra már csak 28 hajótörött maradt, amelyről a repülőgépek először 22-öt, majd 6 hajótöröttet szállítottak a partra. A kimentett hajótörötteket a Vankeren-fokra vitték, ahonnan kutyaszánokon továbbították őket lakottabb helvekre. A jégtáblán már csak a tábor romjai és Dorovin pilóta megsérült repülőgépe maradt. A három orosz pilótát, akik a mentési munkálatokat végrehajtották, Molotovnak, Kamirunnak és Schlennernek hívják. Pár nappal ezelőtt a kettévált jégtábla egyik fele elszűnyed a ráépített konyhával. Szerencsére az élelmiszer külön barakkban volt elhelyezve s így a hajótöröttek szükségét nem szenvedték. Schmidt professzor, a hajótöröttek védekezése irányítója, az utóbbi napokban tudogvulladásban megbetegedett és így kórházba kellett szállítani.

Cenzural

Megölte a csendőrormestert az elkobzott és feltámadásakor elsütött gránátgyutacsá

(BRAILITA.) Brailita városkában Petrascu Belciugan nyugdíjas csendőrormester egy gránátot akart szétszedni. A gránátot a csendőrormester még mikor szolgálhatban volt, akkor kobozta el és a szétszedett gránát gyutacsát a feltámadás éjjelén üdölövés gyanánt akarta az udvarán elsűtteni. Az őrmester a gránát szétszedéséhez látott, azonban az felrobant és az őrmesternek mindkét kezét leszakította. Ugyanekkor az őrmester felesége is súlyosan megsebesült. A két sebesültet kórházba szállították, ahol az őrmester néhány órán belül meghalt. A hatóságok az ügyel kapcsolatosan folytatják a vizsgálatot.

SZIGORUAN ELLENÖRZIK A FEGYVERGYÁRTÁST AMERIKÁBAN

(WASHINGTON.) Tekintettel arra, hogy az amerikai törvényhozás mindkét háza a háboru ellen szavazott, Amerikában már fokozottabban ellenőrzik a fegyver- és municiógyártást.

ZITA KIRÁLYNÉ AUSZTRIA-BAN TELEPEDIK LE

(BRÜSSZEL.) A Havas-iroda értesülése szerint Zita exkirályné családjával együtt közelebből elköltözik a Stenockerzei kastélyból és Ausztriába teszi át székhelyét, mert a kastély hercegi birtokosa közelebből vissza szándékszik térni otthonába.

KISKORU BETORÓKET FOGOTT A KOLOZSVÁRI RENDŐRSÉG

A magyar husvét második napján két kiskoru egyén a nyitott ablakon bemászott Fabinyi László Avram Iancu-ucca 4. szám alatti lakos házába, ahonnan a háziak távolléte alatt több értékes dolgot loptak el 4000 lej értékben. A rendőrségnek rövid időn belül sikerült letartóztatni a megtévedt gyermekeket. A két kiskoru betörőt ma adták át az ügyészségnek, ahol elrendelték ellenük a 30 napos vizsgálati fogságát.

Lezuhant, karját törte, majd vérmérgezésben meghalt egyik budapesti kórházban Strohschneider mester

(BUDAPEST.) Strohschneider professzor egész világon közismert és népszerű alakja többé már nem fog megjelenni a magas kifeszített kötélén. Örökre eltűnt az élet szinpadáról az egyik budapesti kórházban.

Kolozsvárról Resicára ment szerepelni Strohschneider. Egyik előadásán leesett a magasságból és

eltörte a jobbkezét. A resicai kórház iránt nem volt bizalma a súlyosan sérült professzornak s Budapestre utazott. Utközben a megsérült keze megfertőződött és Budapestre érkezte után hiába volt mindenféle orvosi beavatkozás, a világhíres kötéláncos hosszas szenvedés után tegnap éjjel meghalt.

Benzinnel felgyújtotta a 400 ezer lejre bebiztosított üzletet két bukaresti gyujtogató testvér

(GALATI.) Galacon szombaton este kigyulladt Gheorghe Mihalescu üzlete. A hatóságok gyujtogatót állapítottak meg és letartóztatták Gheorghe Elenovicit, valamint ennek testvérét, Angeluta Elenovicit. A két gyujtogató megállapodott Gheorghe Mihalescuvval, hogy előzőleg bebiztosítja az üzletet, azután megfelelő honorarium ellenében ok felgyújtják s ily módon a kereskedő hozzájárulhat a biztosítási összeghez. A két Elenovici testvér szerzett egy biztosítási ügynököt, akinél az üzletet 400 ezer lejre bebiztosította a kereskedő. A gyujtogatók tettük végrehajtását husvét szombatján látták alkalmasnak. Előzőleg az üzlet pincéjében mintegy 130 ezer liternyi benzint helyeztek el és szombat este a benzint meggyújtották s ettől tüzet

fogott az egész épület. Ezeknek a megállapításával kapcsolatosan a hatóságok természetesen a kereskedőt is letartóztatták. A vizsgálóbíró tegnap egész nap folytatta a gyujtogatók kihallgatását, amely szenzációval végződött. Angheluta Elenovici a vizsgálóbíró előtt bátyja szemébe vágta, hogy ő gyujtotta fel a ploesti sörgyárat is. A bejelentéssel kapcsolatosan a vizsgálóbíró tovább nyomozta a ploesti gyujtogató esetét, azonban a gyujtogató későbbben vallomását visszavonta azzal, hogy bosszúból tett hamis terhelő vallomást bátyja ellen, de az ügynek semmi komoly alapja nincsen. A hatóságok a galaci gyujtogatóval kapcsolatosan a vizsgálatot a ploesti sörgyár felgyujtásának vizsgálására is kiterjesztették.

Meglopta és összeverte szüleit a brutális legény

(KOLOZSVAR.) A második kerületi rendőrség őrszobájában egy fiatalember ül a padon. Amolyan 30 éves. A neve Rácz Ferenc. Már elkészült a jegyzőkönyv. Senki sem szól hozzá. Mert nem érdemli meg. Mindjárt át fogják kísérni az ügyészség

fogházába. MEGVERTE AZ ANYJÁT Néhány nappal ezelőtt a Munkás-ucca egyik rozoga viskójából 65 éves anyóka — a fogoly anyja — állított be sirva a rendőrségre. — Kapitány ur! — mondotta,